

ايل قشقا يى

در جنگ جهانی اول

ناصر ایرجی

فهرست مطالب

یادداشت دیر محموعه	۷
پیشگفتار	۱۰
حش اول قشقاوی‌ها	۱
ساقنه تاریخی	۳
صولت‌الدوله و اعاده قدرت املی	۱۰
حش دوم فارس و حنگ بین‌الملل	۲۱
پیشیه‌ای ارکشمکش‌های محلی	۲۴
جهه حرب	۲۹
واکنش قشقاوی، همراهی محتاطانه نا ملیون	۳۸
کودتای ژاندارمری در فارس	۴۴
خشقاوی‌ها و ژاندارمری	۴۹
حش سوم اقتدار بریتانیا	۵۵
ایالت فارس	۵۶
پلیس حرب	۶۰
مقاومت کارروان	۶۴

۶۹	قرارداد راهداری
۷۳	بخش چهارم حنگ ناگریر
۷۵	تحکیم مواضع پلیس حوب
۸۰	سرآغاز درگیری‌ها
۸۵	سرد آق چشم‌ه
۹۱	محاصره شیرار
۱۰۰	شورش در آباده
۱۰۵	بخش پنجم عناصر تفرقه
۱۰۶	دوستان حوب انگلیس
۱۰۹	تشتت ایلی
۱۱۳	صد حمله دشمن
۱۱۹	مقاومت‌های پراکنده
۱۲۷	بخش ششم ترک محااصمه
۱۲۹	مذاکرات
۱۳۴	پایان کار
۱۳۹	منابع
۱۴۳	تصاویر
۱۴۷	فهرست اعلام
۱۴۷	یادداشت دیر محموعه

بحث اول

قشقاایی‌ها

در اوایل قرن حاضر بحث مهمی از همیت کشور را عشاير تشکيل می دادید و امروره بیر تقایی بر حی ار این ایلات در گوشه و کسار ایران دیده می شوید همیت عشايری که رورگاری یک سوم بعوس کشور را تشکيل می داد ایک حدود دو درصد همیت کشور است

ایل قشقاایی در دوره مورد بحث یکی از سرگترین و قدرتمدترین ایلات کشور بود، گرچه امرور هم در میان کوچ شیان از سرگترین ایلات به شمار می رود در میان قشقاایی‌ها شش طایعه سرگ وحدود دارد به قرار ریر ۱ طایعه عمله شامل ۴۷ تیره، ۲ طایعه دره سوری که دارای ۵۱ تیره است، ۳ شش سلوکی شامل ۲۰ تیره، ۴ فارسیمدان دارای ۲۵ تیره، ۵ کشکولی سرگ دارای ۴۷ تیره و کشکولی کوچک که عبارت ار ۱۴ تیره است^۱ مسطقه ییلاقی ایں ایل در شمال استان فارس، حبوب استان اصفهان و بخشی ار استان چهارمحال و بختیاری و ماطق قشلاقی آن در حبوب استان فارس، شرق استان حوزستان

۱ مرکز امار ایران، سرشماری اجتماعی - اقتصادی عبار کوچده، سایح بعضی ایل قشقاایی، اسواراب مرکز امار ایران، بهران، ۱۳۶۵، ص ۱۷

رمان حنگ بعضی از قبایل عرب تحت فرمان او بر ضد انگلیسی‌ها و به تمع متحدین اقداماتی اشام دادند از دیگر عشاير حطه حبوب ایران بلوچ‌ها بودند که در حبوب شرقی ایران رسیدگی می‌کردند آنها از لحاظ ساختاری به صورت طوایف مفرد پراکنده‌ای به سر می‌بردند و در حریان حنگ سرحی از آستان سرعالیه انگلیسی‌ها موضع‌گیری کردند در ناحیه کرمان عشاير، بوچاقچی و افشار رسیدگی می‌کردند و در اکثر موارد بخصوص از بطر احتلال در حاده سدر عباس - کرمان برای انگلیسی‌ها ایجاد مراحمت می‌کردند در این دوره عشاير بویراحمدی و ممسمی عرب فارس بیر به حاطر دور بودند از راههای عمده تحرارتی و همچنین قلت سمرات کمتر مطرح بودند و تنها در معادلات سیاسی گسترشده‌تر و در ارتباط با سایر ایلات قادری به حساب می‌آمدند دیگر طوایف حبوب چون لیراوی، حیات داودی، انگالی، شبانکاره، تگستانی‌ها و دشتستانی‌ها که در کناره شمالی خلیج فارس می‌رسند گروههایی کوچک بودند اما ترکیبی ایلیاتی - روستایی که اکثراً ساکن و دارای روابط عشیرتی در میان حبود بودند ایمان در دسته‌سدهای گسترشده‌تری که برله یا علیه انگلیسی‌ها و متحدین مطرح می‌شد حاگرفته و معمولاً و به تنهایی دارای قدرت قابل توجهی بودند

ساقنه تاریخی

در مورد وحه تسمیه قشقاوی آراء مختلفی ارائه شده است گروهی آن را برگرفته از اسپ یا هر حیوان پیشانی سعید داشته^۱ و بطریه دیگری این

و قسمت‌هایی از استان کهگیلویه و بویراحمد و بوشهر قرار دارد^۱ علاوه بر جمعیت کوچ رو قشقاوی، تعداد ریادی از قشقاوی‌ها دست از کوچ کشیده و یک‌حاشیش شده‌اند و در حبوب استان اصفهان، سراسر استان فارس تا حدود کرمان و قسمت‌هایی از استان‌های حوزه‌ستان، چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد و بوشهر رسیدگی می‌کند در حبوب ایران ایلات دیگری بیرون‌حواد داشتند از حمله ایل حمسه که از تشکیل پنج طایعه تشکیل شده بود سه طایعه ترک‌ربانی‌سهارلو، ایبالو، بفر و یک طایعه محظوظ فارسی‌ربان - ترکی‌ربان یعنی ناصری و طایعه عرب این اتحادیه عشايری که همسایه شرقی قشقاوی بود، در شرق فارس گدران می‌کرد شمال شرقی فارس ناحیه سردسیری و حبوب شرقی فارس منطقه گرم‌سیری آن را تشکیل می‌داد موحدیت این ایل دلایل کاملاً سیاسی داشت در رمان ساصل‌الدین شاه، دولت مرکزی حمسه را به عنوان یک حریان معارض حهت کاهش قدرت قشقاوی ایجاد کرده و رهبری آن را به حابدان قوام‌الملک شیراری که هیچگونه ریشه ایلی نداشتند سپرده بود

ار دیگر ایلات حبوب بختیاری‌ها بودند که بیلاق آنها در عرب اصفهان و قشلاق آنها در حوزه‌ستان قرار داشت بختیاری‌ها همسایه شمال‌عربی قشقاوی بودند و با قشقاوی ساقنه کشمکش و رقات را سیر داشتند در حریان انقلاب مشروطیت بختیاری‌ها نقش مهمی ناری کرده و در حکومت مرکزی سهیم شده و قدرت حود را افزایش دادند از دیگر ایلات قدرتمند حبوب ایران طوایف عرب حوزه‌ستان بودند که حود به قایلی چند تقسیم شده بودند از قدرتمندترین این قبایل، قبیله «محیس» بود که تحت رهبری شیخ حرعیل قرار داشت گرچه حود شیخ حرعیل در اکثر موارد سیاست دوستی با انگلیسی‌ها را ادامه می‌داد ولی در

۱ عباس اقبال، محله نادگار، سماره ۸ سال ۴، ص ۷۰